

پروتوکول
هفتمین اجلاس کمیسیون مشترک بین الحکومتی
اقتصادی، تجارتي، اجتماعي و تخنيکی
میان
جمهوری اسلامی افغانستان
و
جمهوری تاجکستان

هفتمین جلسه کمیسیون مشترک بین الحکومتی اقتصادی، تجارتي، اجتماعي و تخنيکی میان جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجکستان که منبعا «کمیسیون» نامیده می شود به تاریخ ۴ جولای ۲۰۱۹ در شهر دوشنبه برگزار گردید. رئیس هیئت جمهوری اسلامی افغانستان را جلالتمآب داکتر محمد همایون قیومی، سرپرست وزارت مالیه و مشاور ارشد مقام عالی ریاست جمهوری افغانستان و رئیس هیئت جمهوری تاجکستان را جلالتمآب خدایار زاده خدایار ذوقی بیک- وزیر نقلیات جمهوری تاجکستان به عهده داشتند.

لیست ترکیب اعضای هیئت هر دو جانب که منبعا (جانین) نامیده می شود، در ضمایم (۱ و ۲) ملاحظه می گردد. نشست های رسمی جانین و گروه های کاری کمیسیون در فضای همدیگر پذیری، درک متقابل و دوستانه که بیانگر سنت های مشترک روابط برادرانه و صمیمانه هر دو کشور می باشد برگزار گردید. جانین جهت اجرای مقررات و اسناد امضا شده و پروتوکول ششمین اجلاس کمیسیون، مؤظف نمودن وزارت ها، ادارات و سازمان های ذیدخل خود را برای عملی نمودن موافقت های قبلی به دست آمده تأکید نمودند. ضمن بررسی مسائل و راه های توسعه و گسترش روابط اقتصادی و تجارتي در جلسات کارشناسان براساس مزیت های متقابل حقوقی برابر در بخش های زیر به موافقه رسیدند:

۱. همکاری های اقتصادی و تجارتي میان دو کشور

کمیسیون جهت تقویت همکاریها در حوزه اقتصادی و تجارتي دو کشور به توافق رسیدند تا مسائل ذیل مورد بررسی وزارتخانه ها، ادارات و سازمان های ذیدخل افغانستان و تاجکستان قرار گیرند:

- ۱.۱. ایجاد تأسیسات مشترک برای همکاری طرح های تولیدات اموال صنعتی با ایجاد کارخانه های کوچک و متوسط؛
- ۱.۲. جلب سرمایه کشورهای تمویل کننده و شرکای بین المللی جهت آماده نمودن متخصصین فنی ج.ا.ا در مؤسسات تعلیمی ج. تاجکستان (آموزشگاه های مسلکی تخنيکی)؛ *سازش و تاجر - نسیم مرادزاده*
- ۱.۳. فراهم سازی شرایط مساعد برای گسترش گردش اموال میان هر دو کشور، زیاد نمودن حجم و تحویل مال، از جمله میوه تر و خشک، آبهای عادی و معدنی، نوشابه های منرالی؛
- ۱.۴. همکاری ادارات دولتی و غیردولتی دو کشور در عرصه کارکرد میوه و سبزیجات، همچنان تأسیس کارخانه های مشترک در حوزه مناطق آزاد اقتصادی "اشکاشیم" و "پنج"؛

۱.۵. تنظیم ملاقات ها در چهارچوب محافل سالانه "روز تجار" برگزاری نمایشگاه ها، بزنس فارم ها و نمایشگاه های اموال تولیدی جمهوری اسلامی افغانستان در جمهوری تاجیکستان و برعکس، همچنین فراهم نمودن تسهیلات لازم برای تجار و متشخصین جهت اشتراک در نمایشگاه های دو کشور؛

۱.۶. از بین بردن تعرفه (باج) گمرکی از جانب افغانستان برای واردات نمک تولیدی تاجیکستان؛

۲. همکاری در عرصه استاندارد سازی

۲.۱. طرفین توافق نمودند که همکاری ها را میان مقامات استاندارد، مترالوژی و بهادهی مطابقت (ارزش برابری) را براساس یادداشت تفاهم امضا شده گسترش دهند؛

۳. همکاری در عرصه انرژی، ذخایر آبی، نفت و گاز

۳.۱. همکاری ها در عرصه انرژی؛

۳.۲. بررسی پیرامون افزایش حجم انتقال نیروی برق در فصل های تابستان و زمستان از ج. تاجیکستان به ج. افغانستان؛

۳.۳. توسعه همکاری ها در راستای تأمین برق دائمی ولایت های نزدیک به سرحد مربوط به جمهوری اسلامی افغانستان؛

۳.۴. تبادل تجربه و دانش های فنی، بخصوص در عرصه انرژی جهت تجدید تحقیقات علمی و تخنیکی، همچنان استفاده از ظرفیت های مؤسسات علمی تاجیکستان برای آماده سازی متخصصین عرصه الکتروانرژی؛

۳.۵. راه اندازی همکاری های متقابلاً سودمند از جانب نهادهای مربوطه هر دو کشور جهت تأسیس "طرح خط انتقال برقی ۵۰۰ کیلو وات راغون-پلخمری"؛

عرصه ذخایر آبی

۳.۶. طرفین توافق نمودند که در بخش تحکیم سواحل دریای پنج به همکاری های خویش ادامه دهند؛

عرصه نفت و گاز

۳.۷. جانب تاجیکستان پیشنهاد می نماید که همکاری در عرصه آموزش و انکشاف نفت و گاز برای متخصصین مسلکی ج. افغانستان در مناطق ذخایر نفت و گاز جمهوری تاجیکستان را، راه اندازی نمایند؛

۳.۸. طرفین توافق نمودند که به دلیل عدم احتیاج فعلی جمهوری تاجیکستان در زمینه گاز طبیعی، امضاء طرح موافقتنامه بین حکومت ج. افغانستان و حکومت ج. تاجیکستان "در مورد همکاری در عرصه احداث و استفاده خط لوله گاز افغانستان - تاجیکستان" به تعویق گذاشته شود؛

۴. همکاری در عرصه پیشگیری و رفع حالات اضطراری

۴.۱. طرفین به توافق رسیدند، که موافقتنامه دوجانبه در عرصه جلوگیری و رفع حالات اضطراری را امضاء نمایند؛

۴.۲. جانب تاجیکستان پیشنهاد می نماید که در زمینه مرکز جمهوریوی تعلیمی - متودی کمیته حالات فوق العاده و دفاع شهروندی مربوط به حکومت جمهوری تاجیکستان آموزش متخصصین جمهوری اسلامی افغانستان را در زمینه فعالیت های جستجو و نجات دهی با همکاری سازمان های بین المللی و تمویل کنندگان راه اندازی نمایند؛

۵. کمیته حفظ محیط زیست

طرفین توافق نمودند که در راستای حفظ محیط زیست در عرصه های ذیل همکاریها را تقویت بخشند:

۵.۱. تبادل معلومات در زمینه سنجش آب دریای پنج؛

۵.۲. همکاری در عرصه یخ‌شناسی؛ آگاه سازی در باره تغییرات یکباره سطح آب و خطر سیل، برف‌ریزی شدید، طوفان شدید برف، سرمای سخت، بحران های گرد و غبار، شمال گرم، حرارت قوی، یخبندی شدید، ته نشین مرکب، غبار شدید و بالا رفتن سطح آب؛

۶. همکاری در عرصه صنعت

۶.۱. بررسی مسائل صادرات محصولات فابریکه های صنعتی مانند تجهیزات تکنولوژی برقی، ترانسفارمرها، چراغ های کم مصرف دیودی، ناقل های المونیم، مواد های مخصوص کیمیاوی، کلر مایع، سیخ گول و کنجک های فلزی، قبور، پراقیل های فلزی و المونیم به بازار ج.ا. افغانستان؛

۶.۲. تأسیس فابریکه های تولیدی قالبین های دستباف افغانستان و تاجیکستان در جمهوری تاجیکستان، صادرات نخ های پخته رنگ شده و تیکه های پخته ای (نخی) به جمهوری اسلامی افغانستان؛

۶.۳. فراهم سازی همکاری ها در راستای تحویل تراکتورهای تولید شرکت سهامی "اگراتیخ سرویس" شهر حصار به اتحادیه های دهاقین جمهوری اسلامی افغانستان؛

۶.۴. بررسی پیرامون افزایش صادرات نمک و سمنت تولید شده جمهوری تاجیکستان به جمهوری اسلامی افغانستان؛

۷. همکاری در عرصه نقلیات (ترانسپورت)

نقلیات راه آهن

۷.۱. طرفین توافق نمودند که بررسی موضوع و ساختمان راه آهن تاجیکستان-افغانستان-ترکمنستان (جلال‌الدین بلخی (کالخورآباد)- جیحون- پنج پایان (تاجیکستان)- شیرخان بندر- قندز- مزارشریف- شیرخان- اندخوی- آقینه (افغانستان) سرعت بخشیده شود؛

۷.۲. طرفین توافق نمودند که روند عملی نمودن طرح یادداشت تفاهم بین حکومت ج.ا. افغانستان و حکومت ج. تاجیکستان در مورد ساختمان راه آهن ج. بلخی (کالخورآباد)- جیحون- پنج پایان (تاجیکستان)- شیرخان بندر (افغانستان)، که در بررسی جانب ها قرار دارد، برای امضاء آماده گردد؛

۷.۳. جانب تاجیکستان از جانب افغانستان درخواست نمود که برای صادرات مواد ساختمانی سیمنت از تاجیکستان به افغانستان از طریق راه آهن سهولت ایجاد شود؛

نقلیات وسایط نقلیه؛

۷.۴. جانبین به موافقه رسیدند که جهت تطبیق نظام رخصتناموی در حمل و نقل بین‌المللی موتوری بین ج.ا. افغانستان و ج. تاجیکستان تدابیر عملی اندیشیده، در اسرع وقت استفاده از نظام متذکره مناسبات نقلیاتی را گسترش دهند؛

۷.۵. افتتاح خط السیرهای مسافربری موتوری بین شهرهای بزرگ تاجیکستان و افغانستان؛

نقلیاتی هوایی؛

۷.۶. مقامات هوانوردی طرفین در راستای افتتاح مسیر های هوای جدید با همدیگر همکاری نمایند؛

۸. همکاری در عرصه گمرک

۸.۱. براساس رویه بالمثل معیارهای پرداخت ها برای رخصتنامه، حق العبور، مدت بود و باش و انجام عملیات برای وسایط نقلیه بارکش تا ۱۵ روز تعیین نمایند؛

۸.۲. در چهار چوب تعهدات جمهوری اسلامی افغانستان به موافقتنامه‌ها و کنوانسیون‌ها، از جمله برنامه همکاری های اقتصادی منطقه آسیای مرکزی (CAREC) و سازمان عمومی تجارت جهانی جهت رشد تجارت و مسائل حمل و نقل ترانزیتی در قلمرو این کشور تدابیر لازم را اتخاذ نماید؛

۹. همکاری در عرصه کشاورزی

- ۹.۱. طرفین توافق نمودند که طرح موافقتنامه در مورد همکاری در عرصه زراعت میان ج.ا. افغانستان و ج. تاجیکستان را که از جانب وزارت زراعت جمهوری تاجیکستان تهیه گردیده است، در اسرع وقت امضاء نمایند؛
- ۹.۲. طرفین توافق نمودند که صادرات محصولات زراعتی را تقویت بخشند؛
- ۹.۳. طرفین توافق نمودند که مبارزه مشترک را در مناطق سرحدی علیه ملخ و دیگر حشرات مضر را تقویت بخشند؛

۱۰. همکاری در عرصه فرهنگ

- ۱۰.۱. گسترش روابط فرهنگی در حوزه های موسیقی و تبادل گروه های هنری و تئاتر؛
- ۱۰.۲. گسترش روابط جهت اشتراک نمایندگان دو کشور در مراسم های فرهنگی بین المللی که در قلمرو طرفین برگزار می شود؛
- ۱۰.۳. طرفین توافق نمودند که در عرصه تبادل مواد و نشریه های فرهنگی بین دو کشور، تعمیر و ترمیم یادگاری های تاریخی - فرهنگی (آثار باستانی) همکاری نمایند؛
- ۱۰.۴. طرفین توافق نمودند که جهت برگزاری روزهای فرهنگی جمهوری تاجیکستان در جمهوری اسلامی افغانستان و روزهای فرهنگی جمهوری اسلامی افغانستان در جمهوری تاجیکستان در زمان مساعد با همدیگر همکاری نمایند؛

۱۱. همکاری در عرصه ورزش و سیاحت

عرصه ورزش

- ۱۱.۱. تبادل تجارب متخصصین عرصه ورزش؛
- ۱۱.۲. جانب تاجیکستان ورزشکاران جمهوری اسلامی افغانستان را در مسابقات بین المللی که در قلمرو جمهوری تاجیکستان برگزار می گردد، دعوت می نماید؛
- ۱۱.۳. طرفین توافق نمودند که در عرصه برگزاری تمرینات مشترک و تعلیمی با اشتراک ورزشکاران هر دو کشور، با همدیگر همکاری نمایند؛
- ۱۱.۴. طرفین توافق نمودند که دانشمندان جوان در کنفرانس های بین المللی علمی، همچنان در برگزاری فستیوال های دوستی که در قلمرو هر دو جانب برگزار می گردد، اشتراک نمایند؛
- عرصه سیاحتی (توریزم)؛

۱۱.۵. طرفین توافق نمودند که جهت فراهم ساختن برگزاری فارم‌ها و نمایشگاه‌های سیاحی تاجیکستان و افغانستان تدابیر لازم را اتخاذ نمایند؛

۱۱.۶. جانب تاجیکستان پیشنهاد می‌نماید تا طرح موافقتنامه همکاری در عرصه سیاحی بین جمهوری تاجیکستان و جمهوری اسلامی افغانستان تهیه و ترتیب گردد؛

۱۱.۷. طرفین توافق نمودند تا برنامه‌های همکاری مشترک در بخش سیاحی را برای سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۲۵ تهیه نمایند؛

۱۲. همکاری در عرصه معارف

۱۲.۱. طرفین توافق نمودند که در مورد برگزاری تحقیقات علمی مشترک در عرصه‌های نوآوری و تکنولوژی معلوماتی همکاری نمایند؛

۱۲.۲. طرفین توافق نمودند تا در رابطه به تبادل اطلاعات در مورد تجارب، مدیریت و تشکیلات در عرصه تقویت معارف و علم همکاری نمایند؛

۱۲.۳. طرفین توافق نمودند تا پیرامون برگزاری تحقیقات مشترک علمی همکاری نمایند؛

۱۲.۴. طرفین توافق نمودند تا پیرامون اشتراک اساتید و دانشجویان در کنفرانس‌ها، سمپوزیوم‌ها و همایش‌های منطوقی و بین‌المللی علمی با همدیگر همکاری نمایند؛

۱۲.۵. طرفین توافق نمودند تا در عرصه تبادل برنامه‌های نوآوری و تحقیقات علمی معاصر، با همدیگر همکاری نمایند؛

۱۳. همکاری در عرصه صحت (عامه) و حفظ اجتماعی اهالی

۱۳.۱. طرفین توافق نمودند که براساس توافق طرفین متخصصین جمهوری اسلامی افغانستان را که در ترتیب مقررگردیده در بخش‌های مختلف حوزه طب آماده نمایند؛

۱۳.۲. وزارت صحت و حفظ اجتماعی اهالی جمهوری تاجیکستان در آینده نیز آماده است که برای انجام دادن تشخیص و معالجه شهروندان جمهوری اسلامی افغانستان در مؤسسات اجتماعی و طبابتی سرحدی جمهوری تاجیکستان طبق مقررات تعیین شده همکاری نماید؛

۱۳.۳. طرفین توافق نمودند که در روند جلوگیری، راجستر و گسترش امراض سرایتی و تقویت بخشیدن نظارت ضد اپیدمیولوژی در محل عبور و مرور مرزی با همدیگر همکاری دوجانبه نمایند؛

۱۳.۴. همکاری در راستای جلوگیری از واردات و صادرات داروهای جعلی و بی کیفیت؛

۱۴. همکاری در عرصه بیمه

۱۴.۱. طرفین توافق می‌نمایند تا مالکان وسایط نقلیه را هنگام حمل و نقل بین‌المللی جهت اخذ بیمه مدنی در قلمرو خویش تشویق نموده و بیمه‌های همدیگر را مورد تأیید قرار دهند؛

۱۴.۲. طرفین تلاش می‌نمایند تا مکانیزمی جهت اعاده جبران ضرر به اشخاص بیمه شده، طبق مقررات بیمه ایجاد نمایند؛

۱۵. زمینه توافقی و قانونی روابط دوجانبه

طرفین توافق می نمایند که:

- زمینه های توافقی و قانونی روابط دوجانبه را تحکیم بخشند؛
- روند توافقات طرح های اسناد دوجانبه را سرعت بخشند؛
- امکانات توافقی و قانونی روابط دوجانبه را در نیم سال اول ۲۰۲۰ تدویر نمایند.

۱۶. در رابطه به برگزاری هشتمین اجلاس کمیسیون

طرفین به توافق رسیدند که جلسه هشتم کمیسیون سال ۲۰۲۰ در شهر کابل دایر گردد و تاریخ برگزاری جلسه از مجاری دیپلماتیک معین خواهد شد.

پروتوکول به تاریخ ۴ جولای ۲۰۱۹ مطابق با ۱۳ سرطان ۱۳۹۸ هجری خورشیدی در شهر دوشنبه در دو نسخه اصلی با زبان های تاجیکی و دری، که از اعتبار یکسان برخوردارند، به امضاء رسید.

محترم خدایارزاده خدایار ذوقی بیک

محترم داکتر همایون قیومی

وزیر نقلیات

وزیر مالیه

جمهوری تاجکستان

جمهوری اسلامی افغانستان